

Dokument z posiedzenia

A9-0112/2020

9.6.2020

SPRAWOZDANIE

w sprawie zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie Partnerstwa Wschodniego przed szczytem w czerwcu 2020 r.
(2019/2209(INI))

Komisja Spraw Zagranicznych

Sprawozdawca: Petras Auštrevičius

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT ZALECENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
PISMO KOMISJI HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO	27
INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ.....	30
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	31

PROJEKT ZALECENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie Partnerstwa Wschodniego przed szczytem w czerwcu 2020 r. (2019/2209(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2, 3 i 8 oraz tytuł V, a w szczególności art. 21, 22, 36 i 37 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz część piątą Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając powołanie Partnerstwa Wschodniego w Pradze 7 maja 2009 r. jako wspólnej inicjatywy UE i jej sześciu partnerów z Europy Wschodniej: Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Republiki Mołdawii i Ukrainy,
- uwzględniając wspólne deklaracje przyjęte podczas szczytów Partnerstwa Wschodniego w 2009 r. w Pradze, w 2011 r. w Warszawie, w 2013 r. w Wilnie, w 2015 r. w Rydze i w 2017 r. w Brukseli,
- uwzględniając Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Gruzją, z drugiej strony¹, Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony², Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony³, w tym pogłębione i kompleksowe strefy wolnego handlu (DCFTA), oraz Kompleksową i wzmocnioną umowę o partnerstwie między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Armenii, z drugiej strony⁴,
- uwzględniając priorytety partnerstwa między UE a Azerbejdżanem zatwierdzone przez Radę Współpracy 28 września 2018 r.⁵,
- uwzględniając oświadczenia końcowe i zalecenia z posiedzeń Komisji Parlamentarnych Stowarzyszenia z Ukrainą i Mołdawią z 19 grudnia 2019 r.,
- uwzględniając sprawozdanie roczne Parlamentu w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa z 18 grudnia 2019 r.⁶,

¹ Dz.U. L 261 z 30.8.2014, s. 4.

² Dz.U. L 260 z 30.8.2014, s. 4.

³ Dz.U. L 161 z 29.5.2014, s. 3.

⁴ Dz.U. L 23 z 26.1.2018, s. 4.

⁵ Zalecenie Rady Współpracy UE–Azerbejdżan nr 1/2018 z dnia 28 września 2018 r. dotyczące priorytetów partnerstwa UE–Azerbejdżan, Dz.U. L 265 z 24.10.2018, s. 18.

⁶ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z 15 stycznia 2020 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie roczne. Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0008.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806⁷ wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wize podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu,
- uwzględniając umowy między Unią Europejską a Republiką Armenii⁸ i Republiką Azerbejdżanu⁹ o ułatwieniach w wydawaniu wiz, a także uwzględniając podpisanie 8 stycznia 2020 r. umowy o ułatwieniach w wydawaniu wiz między Unią Europejską a Republiką Białorusi¹⁰,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 18 marca 2020 r. skierowany do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Polityka Partnerstwa Wschodniego po 2020 r. – Wzmocnienie odporności: Partnerstwo Wschodnie, które działa na rzecz wszystkich”,
- uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa i Partnerstwa Wschodniego,
- uwzględniając zalecenia i działania Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego, Komitetu Regionów oraz Konferencji Władz Lokalnych i Regionalnych Partnerstwa Wschodniego (CORLEAP),
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest z 9 grudnia 2019 r. w sprawie przyszłości strategii Trio Plus na 2030 r.: kształtowanie przyszłości Partnerstwa Wschodniego,
- uwzględniając globalną strategię UE i zmienioną europejską politykę sąsiedztwa,
- uwzględniając Konwencję ramową Rady Europy o ochronie mniejszości narodowych i Europejską kartę języków regionalnych lub mniejszościowych,
- uwzględniając swoje rezolucje: z 20 maja 2010 r. w sprawie strategii UE dla Kaukazu Południowego¹¹, z 23 października 2013 r. w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa¹², z 18 września 2014 r. w sprawie sytuacji na Ukrainie i stanu stosunków UE-Rosja¹³, z 15 stycznia 2015 r. w sprawie sytuacji na Ukrainie¹⁴, z 15 kwietnia 2015 r. w sprawie setnej rocznicy ludobójstwa Ormian¹⁵, z 9 lipca 2015 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa¹⁶, z 21 stycznia 2016 r. w sprawie układów o stowarzyszeniu / pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu z Gruzją,

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 z dnia 14 listopada 2018 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wize podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 39).

⁸ Dz.U. L 289 z 31.10.2013, s. 2.

⁹ Dz.U. L 128 z 30.4.2014, s. 49.

¹⁰ 12363/19 VISA 191 COEST 210.

¹¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0193.

¹² Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0446.

¹³ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0025.

¹⁴ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0011.

¹⁵ Dz.U. C 328 z 6.9.2016, s. 2.

¹⁶ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 110.

- Mołdawią i Ukrainą¹⁷, z 23 listopada 2016 r. w sprawie unijnej komunikacji strategicznej w celu przeciwdziałania wrogiej propagandzie stron trzecich¹⁸, z 13 grudnia 2016 r. w sprawie praw kobiet w państwach Partnerstwa Wschodniego¹⁹, z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie ukraińskich więźniów politycznych w Rosji oraz sytuacji na Krymie²⁰, z 19 kwietnia 2018 r. w sprawie Białorusi²¹, z 14 czerwca 2018 r. w sprawie okupowanych terytoriów Gruzji 10 lat po rosyjskiej inwazji²², z 4 lipca 2018 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii, Kompleksowej i wzmocnionej umowy o partnerstwie między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Armenii, z drugiej strony²³, z 4 października 2018 r. w sprawie pogorszenia się sytuacji w zakresie wolności mediów na Białorusi, w szczególności w sprawie Karty '97²⁴, z 14 listopada 2018 r. w sprawie wdrożenia układu o stowarzyszeniu UE z Mołdawią²⁵, z 14 listopada 2018 r. w sprawie wdrożenia układu o stowarzyszeniu UE z Gruzją²⁶ oraz z 12 grudnia 2018 r. w sprawie wdrożenia układu o stowarzyszeniu UE z Ukrainą²⁷,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Rosji, zwłaszcza w sprawie działań Rosji na terytorium krajów Partnerstwa Wschodniego, naruszeń praw Tatarów krymskich, okupacji części terytorium Gruzji i związanej z tym tzw. borderyzacji, a także wrogiej propagandy i dezinformacji skierowanej przeciwko UE i krajom partnerskim,
 - uwzględniając swoje zalecenia dla Rady, Komisji i ESDZ z 15 listopada 2017 r. w sprawie Partnerstwa Wschodniego w perspektywie szczytu w listopadzie 2017 r.²⁸ oraz swoje zalecenia z 4 lipca 2018 r. dla Rady, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa dotyczące negocjacji w sprawie kompleksowej umowy między UE a Azerbejdżanem²⁹,
 - uwzględniając art. 118 Regulaminu,
 - uwzględniając pismo Komisji Handlu Międzynarodowego,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A9-0112/2020),
- A. mając na uwadze, że w dającej się przewidzieć przyszłości UE pozostanie dominującą siłą polityczną i gospodarczą Europy, co pociąga za sobą odpowiedzialność wobec sąsiadów;
- B. mając na uwadze, że w globalnej strategii UE z czerwca 2016 r. stwierdzono, że priorytetem UE jest wspieranie odpornych, dobrze zarządzanych, prosperujących i

¹⁷ Dz.U. C 11 z 12.1.2018, s. 82.

¹⁸ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 58.

¹⁹ Dz.U. C 238 z 6.7.2018, s. 42.

²⁰ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0087.

²¹ Dz.U. C 390 z 18.11.2019, s. 100.

²² Dz.U. C 28 z 27.1.2020, s. 97.

²³ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0284.

²⁴ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0375.

²⁵ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0458.

²⁶ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0457.

²⁷ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0518.

²⁸ Dz.U. C 356 z 4.10.2018, s. 130.

²⁹ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0294.

sprzymierzonych państw w sąsiedztwie;

- C. mając na uwadze, że Partnerstwo Wschodnie ma charakter integracyjny, opiera się na wzajemnych interesach i zrozumieniu, poczuciu współwłasności i wspólnej odpowiedzialności, zróżnicowaniu i warunkowości, oraz dąży do wspólnego zobowiązania Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Republiki Mołdawii, Ukrainy i Unii Europejskiej do pogłębiania wzajemnych relacji i przestrzegania prawa międzynarodowego oraz podstawowych wartości, takich jak demokracja, poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności, praworządność, niezależność i bezstronność wymiaru sprawiedliwości, a także społeczna gospodarka rynkowa, zrównoważony rozwój i dobre rządy, oraz ma na celu zwiększenie stabilności i dobrobytu;
- D. mając na uwadze, że pogłębiona współpraca między UE a krajami Partnerstwa Wschodniego nie jest procesem linearnym, a pełnoprawna współpraca może być realizowana i podtrzymywana tylko pod warunkiem przestrzegania w procesie konstytucyjnym i ustawodawczym podstawowych europejskich wartości i zasad, jak również zagwarantowania walki z korupcją, przestępczością zorganizowaną, praniem pieniędzy, strukturami oligarchicznymi i nepotyzmem; podkreśla jednak, że przypadku poważnego regresu może zostać wstrzymana;
- E. mając na uwadze, że niektóre kraje Partnerstwa Wschodniego zdecydowały się dążyć do ściślejszej integracji politycznej, ludzkiej i gospodarczej z UE w oparciu o zasadę zróżnicowania oraz zgodnie z rezultatami działania i aspiracjami, i że zawarły one ambitne układy o stowarzyszeniu z pogłębioną i kompleksową strefą wolnego handlu oraz systemami bezwizowymi, a także umowy o wspólnym obszarze lotniczym; ponadto zadeklarowały one strategiczny cel, jakim jest członkostwo w UE oraz udowodniły już, że są w stanie zapewnić większą stabilność, bezpieczeństwo, dobrobyt i odporność we wschodnim sąsiedztwie; mając na uwadze, że poparcie społeczne dla integracji europejskiej utrzymuje się w społeczeństwach tych krajów na bardzo wysokim poziomie;
- F. mając na uwadze, że inne kraje Partnerstwa Wschodniego dążą do osiągnięcia bardziej zróżnicowanego poziomu ambicji wobec UE; mając na uwadze, że Armenia wchodzi w skład struktur regionalnej integracji gospodarczej (Eurazjatycka Unia Gospodarcza) i wojskowej (Organizacja Układu o Bezpieczeństwie Zbiorowym) pod przewodnictwem Rosji, oraz że zawarła kompleksową i wzmocnioną umowę o partnerstwie z UE; mając na uwadze, że Azerbejdżan negocjuje od 2017 r. nową kompleksową umowę z UE, która zastąpi umowę o partnerstwie i współpracy z 1999 r.; mając na uwadze, że Białoruś nie utrzymuje żadnych umownych stosunków z UE, jednak niedawno podpisano umowy w sprawie ułatwień wizowych i readmisji;
- G. mając na uwadze, że od czasu ustanowienia Partnerstwa Wschodniego kraje partnerskie wykazywały zróżnicowane tempo reform politycznych i gospodarczych zarówno ze względu na czynniki wewnętrzne, jak i zewnętrzne, oraz nie osiągnęły jeszcze punktu, w którym reformy te są nieodwracalne;
- H. mając na uwadze, że utrzymanie długoterminowej perspektywy europejskiej wobec zainteresowanych krajów Partnerstwa Wschodniego jest katalizatorem demokratyzacji i dalszych reform w krajach Partnerstwa Wschodniego;
- I. mając na uwadze, że konieczne jest zachęcanie do opracowywania dostosowanych do

potrzeb strategii z wszystkimi krajami Partnerstwa Wschodniego oraz wspieranie bardziej ambitnych form współpracy i integracji tam, gdzie są one pożądane przez kraje partnerskie, oraz wspieranie i utrzymywanie ambitnego tempa wdrażania reform na rzecz integracji europejskiej;

- J. mając na uwadze, że cel ten może być zrealizowany pod warunkiem osiągnięcia postępów w zakresie poszanowania praworządności i wzmocnienia demokracji, a także wdrożenia kompleksowych reform, w odpowiednim czasie oraz w zrównoważony i skuteczny sposób, zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami i obowiązkami oraz z poszanowaniem podstawowych praw człowieka i praw mniejszości;
- K. mając na uwadze, że choć z zadowoleniem przyjmuje się osiągnięcia i większe zróżnicowanie w stosunkach dwustronnych między UE a krajami Partnerstwa Wschodniego, z którymi UE podpisała układ o stowarzyszeniu, obecnie nadszedł czas, aby przedstawić tym krajom jaśniejsze wytyczne co do konkretnych priorytetów reform, kryteriów dostosowania oraz kolejnych etapów procesu integracji z UE;
- L. mając na uwadze, że głównym celem układów o stowarzyszeniu/pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu jest stworzenie warunków niezbędnych do przyspieszenia procesu stowarzyszenia politycznego i dalszej integracji gospodarczej między UE a zainteresowanymi krajami partnerskimi;
- M. mając na uwadze, że niezależność, suwerenność i integralność terytorialna krajów Partnerstwa Wschodniego nadal jest naruszana z powodu nierozwiązanych konfliktów terytorialnych, zewnętrznej agresji i trwającej okupacji terytoriów niektórych tych krajów, co pogarsza sytuację w zakresie praw człowieka, stanowi barierę dla zwiększenia dobrobytu, stabilności i wzrostu w regionie Partnerstwa Wschodniego oraz osłabia działania UE, tym samym zagrażając całemu projektowi Partnerstwa Wschodniego; mając na uwadze, że w większości tych konfliktów Rosja odgrywa aktywną rolę jako agresor stosujący wojnę hybrydową, nielegalną okupację i politykę aneksji, cyberataki, propagandę oraz dezinformację, co zagraża całemu europejskiemu bezpieczeństwu;
- N. mając na uwadze, że dobrobyt i bezpieczeństwo Europy są ściśle powiązane z sytuacją naszych sąsiadów, w szczególności krajów Partnerstwa Wschodniego; mając na uwadze, że Partnerstwo Wschodnie realizuje wspólne cele dotyczące stosunków dobrosąsiedzkich i współpracy regionalnej, a zmieniona europejska polityka sąsiedztwa powinna wspierać i wzmacniać zdolności do rozwiązywania sporów dwustronnych oraz dążyć do pojednania między społeczeństwami we wschodnim sąsiedztwie;
- O. mając na uwadze, że Parlament Europejski potępia naruszanie suwerenności i integralności terytorialnej krajów Partnerstwa Wschodniego, nie uznaje siłowych zmian ich granic ani prób aneksji ich terytoriów oraz odrzuca użycie siły lub groźby użycia siły i podziela zaangażowanie UE na rzecz wspierania pokojowego rozwiązywania konfliktów, a zwłaszcza konfliktów z udziałem Rosji, za pośrednictwem środków dyplomatycznych oraz zgodnie z normami i zasadami prawa międzynarodowego, Karty Narodów Zjednoczonych i aktem końcowym KBWE z Helsinek;
- P. mając na uwadze, że od czasu ustanowienia Partnerstwa Wschodniego UE rozbudowała i utrzymała swoją obecność polityczną, gospodarczą i w zakresie bezpieczeństwa w

krajach partnerskich, umacniając swoją pozycję i zwiększając możliwość propagowania swoich wartości i zasad oraz współzależność między UE a krajami Partnerstwa Wschodniego;

- Q. mając na uwadze, że kraje Partnerstwa Wschodniego, jako wiarygodni partnerzy z Europy Wschodniej, mogą odegrać znaczącą rolę w zapewnianiu bezpośredniego dostępu do Azji Środkowej oraz przyczynić się do realizacji strategii UE wobec Azji Środkowej;
- R. mając na uwadze, że dzięki Partnerstwu Wschodniemu UE przyczyniła się do zainicjowania reform strukturalnych, w tym reform instytucji i struktur zarządzania, a także stworzyła podstawy dla głębokiej transformacji społeczno-gospodarczej i politycznej w całym wschodnim sąsiedztwie; mając na uwadze, że osiągnięto postępy pod względem zbliżania krajów Partnerstwa Wschodniego do unijnych ram regulacyjnych i ich norm, standardów i praktyk;
- S. mając na uwadze, że bezpośrednim rezultatem Partnerstwa Wschodniego było wzmocnienie pozycji społeczeństwa obywatelskiego, jego rosnące oczekiwania oraz żądanie rozliczalności i przejrzystości skierowane do rządów krajów Partnerstwa Wschodniego, co okazało się główną wewnętrzną siłą napędową reform; mając na uwadze, że sukces transformacji w krajach Partnerstwa Wschodniego, w szczególności w trzech stowarzyszonych krajach partnerskich, może stanowić pozytywny przykład dla innych krajów;
- T. mając na uwadze, że niezależni prokuratorzy i sędziowie, wolne sądy i instytucje, silne społeczeństwo obywatelskie i niezależne media – wszystkie te podmioty sprawujące funkcję kontrolną – są kluczowymi elementami, które UE powinna nadal aktywnie wspierać w swoim wschodnim sąsiedztwie;
- U. mając na uwadze, że silne i odporne instytucje, powszechność rządów prawa, wdrażanie reform sądownictwa oraz walka z korupcją i praniem pieniędzy mają kluczowe znaczenie dla budowania sprawiedliwego, stabilnego i wiarygodnego środowiska, które z kolei może przyciągnąć i podtrzymać długoterminowe inwestycje i wzrost w krajach Partnerstwa Wschodniego;
- V. mając na uwadze, że z okazji 10. rocznicy Partnerstwa Wschodniego Rada Europejska podkreśliła znaczenie strategicznego partnerstwa z krajami Partnerstwa Wschodniego i wezwała Komisję oraz wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do przedstawienia długoterminowych propozycji politycznych w celu przygotowania szczytu w czerwcu 2020 r.;
- W. mając na uwadze, że Parlament Europejski jest zobowiązany do przyjmowania corocznych rezolucji w sprawie wdrażania układów o stowarzyszeniu/pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu przez państwa stowarzyszone oraz do przyjmowania co najmniej dwa razy w roku zaleceń w sprawie stosunków z pozostałymi krajami Partnerstwa Wschodniego i polityki Partnerstwa Wschodniego jako całości;
- 1. zaleca Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu

przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa:

- a) uznać, że kraje Partnerstwa Wschodniego w coraz większym stopniu przejmują większą odpowiedzialność za inicjatywę Partnerstwa Wschodniego i coraz bardziej się w nią angażują; podkreślić znaczenie i dążyć do wywierania stałego impulsu do skutecznej współpracy, intensywnego dialogu i bliskiej współpracy w ramach Partnerstwa Wschodniego, wzmocnionego wpływem polityki Partnerstwa Wschodniego na przemiany, która wspiera reformy prowadzące do pozytywnych zmian politycznych, społecznych, gospodarczych i prawnych w krajach Partnerstwa Wschodniego, biorąc pod uwagę ich poziom ambicji wobec UE; podkreślić dążenie stowarzyszonych krajów partnerskich do jeszcze większego zacieśnienia stosunków z UE; potwierdzić suwerenne prawo krajów Partnerstwa Wschodniego do swobodnego wyboru indywidualnego poziomu współpracy lub integracji z UE oraz do odrzucenia wszelkich nacisków zewnętrznych na ich decyzję;
- b) podkreślić, że zgodnie z art. 49 TUE każde państwo europejskie może ubiegać się o członkostwo w UE, pod warunkiem że przestrzega takich wartości jak poszanowanie godności osoby ludzkiej, wolność, demokracja, równość, praworządność i prawa człowieka, w tym prawa osób należących do mniejszości, o których mowa w art. 2 TUE; uznać, że – mimo iż ramy Partnerstwa Wschodniego nie przewidują przystąpienia do UE – polityka Partnerstwa Wschodniego może ułatwić proces stopniowej integracji z UE; uznać, że zarówno UE, jak i dany kraj Partnerstwa Wschodniego muszą być dobrze przygotowane na ewentualny proces akcesyjny, biorąc pod uwagę proces przyszłych reform UE oraz dostosowanie kraju partnerskiego do dorobku prawnego UE, a także spełnienie przezeń kryteriów członkostwa w UE; zagwarantować, że pełne wdrożenie obecnych porozumień między UE a krajami Partnerstwa Wschodniego będzie pierwszym krokiem w tym procesie stopniowej integracji;
- c) niezwłocznie wcielić w życie strategiczną i zorientowaną na przyszłość wizję na kolejną dekadę polityki Partnerstwa Wschodniego po 2020 r., przede wszystkim w celu przyniesienia korzyści obywatelom, wzmocnienia odporności, wspierania zrównoważonego rozwoju, zapewnienia nieodwracalnych osiągnięć oraz pogłębienia procesu współpracy i integracji między UE a Partnerstwem Wschodnim, co leży we własnym interesie UE pod względem bezpieczeństwa i gospodarki;
- d) zapewnić, by w konkluzjach ze szczytu w czerwcu 2020 r. uwzględniono jasną strategię oraz długoterminową wspólną wizję dalszego zaangażowania w ramach Partnerstwa Wschodniego po roku 2020 i jego rozwoju, wzmocnienie zobowiązań UE i zachęt politycznych, a także obietnicę krajów Partnerstwa Wschodniego, że wypełnią swoje zobowiązania; zachęcać przyszłe prezydencje Rady Unii Europejskiej, zgodnie z rezolucjami i zaleceniami Parlamentu Europejskiego, do przygotowywania szczegółowych i ambitnych programów współpracy z krajami Partnerstwa Wschodniego, które to programy byłyby pomocne w kształtowaniu stosunków z tymi krajami i w rozwoju tych stosunków w pożądanym kierunku w najbliższych dziesięcioleciach;

- e) potwierdzić, że Partnerstwo Wschodnie w dalszym ciągu powinno stanowić atrakcyjne ramy współpracy i wspierać ten proces zgodnie z zasadą „więcej za więcej”, aby utrzymać zaangażowanie krajów Partnerstwa Wschodniego w proces reform i wysiłki na ich drodze ku UE;
- f) potwierdzić, że Partnerstwo Wschodnie ma charakter dwustronny, ponieważ doświadczenia krajów Partnerstwa Wschodniego mogą być korzystne zarówno dla UE i jej państw członkowskich, jak i dla krajów Partnerstwa Wschodniego;
- g) utrzymać wyważone podejście pomiędzy specjalnie dostosowanym zróżnicowaniem w obrębie Partnerstwa Wschodniego a integracyjnym charakterem, spójnością i jednolitością wielostronnych ram, które pozostają ważnym punktem odniesienia dla wszystkich krajów Partnerstwa Wschodniego; unikać fragmentacji Partnerstwa Wschodniego w zależności od ambicji różnych krajów na drodze ku UE; uznać, że zakres i stopień współpracy między UE a krajami Partnerstwa Wschodniego muszą zależeć od ambicji stron, a także od wdrażania przez nie reform; uznać, że układy o stowarzyszeniu/pogłębione i kompleksowe strefy wolnego handlu podpisane z Gruzją, Republiką Mołdawii i Ukrainą dowodzą zróżnicowanego podejścia i powinny prowadzić do dalszego wzmocnienia formatów stosunków dwustronnych i planów działania w oparciu o zasadę „więcej za więcej”;
- h) w świetle podejścia dostosowanego do potrzeb, rozważyć stworzenie dla trzech państw stowarzyszonych strategii ściślejszej współpracy, w ramach której można by ustanowić program wsparcia reform i inwestycji w takich dziedzinach jak budowanie zdolności, transport, infrastruktura, łączność, energia, sprawiedliwość i gospodarka cyfrowa, który mógłby zostać później rozszerzony na pozostałe kraje Partnerstwa Wschodniego na podstawie indywidualnych ocen zobowiązań wobec UE w zakresie reform i poczynionych postępów, mając na uwadze potrzebę utrzymania spójności Partnerstwa Wschodniego i zgodnie z zasadą integracji; dialog ten mógłby obejmować ustrukturyzowane spotkania przy okazji posiedzeń Rady Europejskiej z przywódcami krajów stowarzyszonych oraz regularne uczestnictwo ich przedstawicieli w posiedzeniach grup roboczych i komitetów Rady Europejskiej;
- i) rozpocząć proces tworzenia wspólnej przestrzeni gospodarczej, prowadzącej do integracji z myślą o czterech swobodach, która ułatwi głębszą integrację gospodarczą i konwergencję krajów Partnerstwa wschodniego ze strategiami politycznymi UE oraz ściślejszą współpracę gospodarczą między krajami Partnerstwa Wschodniego na wzór współpracy realizowanej w krajach Bałkanów Zachodnich;
- j) wdrożyć dodatkowe środki na rzecz głębszej integracji i dalszej współpracy sektorowej krajów Partnerstwa Wschodniego w UE i ich udziału w wybranych agencjach UE oraz programach i inicjatywach wewnątrzunijnych, przy pełnym poszanowaniu istniejących uwarunkowań i zgodnie z podejściem UE opartym na zachętach w celu zwiększenia konwergencji w myśl zasady „więcej za więcej”, oraz z uwzględnieniem najlepszych praktyk w zakresie wspierania reform;

- k) zapewnić krajom Partnerstwa Wschodniego większą pomoc finansową oraz uzależnić ją od spełnienia warunków, w tym w kontekście toczących się negocjacji ustawodawczych w sprawie zewnętrznych instrumentów finansowych na lata 2021–2027; dopilnować, by pomoc taka była dostosowana do konkretnych potrzeb poszczególnych krajów Partnerstwa Wschodniego, na podstawie wytycznych Parlamentu Europejskiego w drodze aktów delegowanych, i wykorzystywana do realizacji działań w ramach programu Partnerstwa Wschodniego; uznać, że pomoc finansowa UE stanowi również inwestycję w przyszłość, gdyż wspiera reformy zwiększające gospodarczą i społeczną stabilność krajów Partnerstwa Wschodniego oraz stanowi podstawę udanej współpracy w przyszłości;
 - l) uznać potrzebę dodatkowych ram wsparcia politycznego, administracyjnego i finansowego dla trzech krajów stowarzyszonych w obrębie ogólnego Partnerstwa Wschodniego, w oparciu o indywidualne podejście, które to ramy uwzględniałyby konkretne reformy strukturalne tych krajów, ich modernizację i potrzeby w zakresie budowania instytucji; zwrócić uwagę, że dostęp do finansowania z UE powinien iść w parze z zobowiązaniami w zakresie reform oraz obejmować zestaw ambitnych poziomów odniesienia;
 - m) nadać priorytet zasadzie „więcej za więcej” w odniesieniu do demokracji i praworządności w świetle ostatnich wydarzeń zarówno w UE, jak i w krajach Partnerstwa Wschodniego, oraz zadbać o to, by zasadniczymi kryteriami i warunkami ściślejszego partnerstwa politycznego i pomocy finansowej pozostały funkcjonujące i odporne instytucje demokratyczne, praworządność, dobre rządy, walka z korupcją i nepotyzmem, wolność mediów i poszanowanie praw człowieka;
 - n) przeprowadzać regularne oceny skutków unijnych programów wsparcia w celu zwiększenia ich skuteczności i szybkiego wprowadzania dostosowań; szybciej reagować na pogarszającą się sytuację w zakresie praworządności i demokratycznej rozliczalności w krajach Partnerstwa Wschodniego oraz stosować inteligentną warunkowość, m.in. poprzez powiązanie udzielania pomocy makrofinansowej z demokratyzacją i reformami, aby nie dopuścić do dalszego regresu ze strony rządów krajów partnerskich; stworzyć warunki umożliwiające odebranie pomocy władzom centralnym w danym kraju Partnerstwa, jeżeli nie wypełniają one swoich zobowiązań, i przekazanie tej pomocy władzom lokalnym lub podmiotom społeczeństwa obywatelskiego;
 - o) wzmocnić rolę Parlamentu Europejskiego w zakresie kontroli i nadzoru nad programami za pośrednictwem aktów delegowanych w odniesieniu do stosowania unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego;
 - p) wzmocnić dyplomację parlamentarną i dokonać przeglądu funkcjonowania Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest, aby mogło ono w pełni realizować swój potencjał;
- Zorganizowany dialog, budowanie państwowości i demokratyczna rozliczalność
- q) uznać – przy zachowaniu integracyjnego charakteru Partnerstwa i dalszym

zaangażowaniu wszystkich krajów Partnerstwa Wschodniego – status partnerstwa stowarzyszonego krajów objętych zaawansowanym Partnerstwem Wschodnim, w szczególności sygnatariuszy układów o stowarzyszeniu z pogłębioną i kompleksową strefą wolnego handlu, oraz stworzyć większą liczbę forów dialogu politycznego z nimi, aby pogłębiać integrację gospodarczą i harmonizację prawodawstwa; włączyć na przykład kraje stowarzyszone w charakterze obserwatorów w pracę komitetów ustanowionych na mocy art. 291 TFUE i rozporządzenia (UE) nr 182/2011, aby umożliwić pokazanie zaangażowania UE na rzecz dalszej integracji oraz wzmocnienia ukierunkowania reform i fachowej wiedzy administracyjnej tych krajów;

- r) zaangażować się z krajami Partnerstwa Wschodniego w dalsze działania na rzecz budowania państwowości i wzmocnienia instytucji oraz ich rozliczalności poprzez udostępnienie wszystkim krajom Partnerstwa Wschodniego, przede wszystkim stowarzyszonym krajom partnerskim, instrumentów podobnych do grupy wsparcia dla Ukrainy; rozszerzyć zakres istniejących i nowych narzędzi UE w obszarze praworządności i dobrych rządów, aby monitorować i oceniać postępy u stowarzyszonych partnerów, zwłaszcza tablicę wyników wymiaru sprawiedliwości i mechanizm praworządności; zapewnić skuteczne wytyczne i wartości odniesienia z myślą o reformach, w tym poprzez przyjęcie planów działania określających zobowiązania wynikające ze stowarzyszenia; opracować szczegółowe dokumenty robocze określające jasno metodologię i zawierające perspektywę porównawczą w oparciu o doświadczenia zdobyte w kontekście planu działania na rzecz liberalizacji reżimu wizowego i procesu akcesyjnego, aby uzupełnić obecne sprawozdania z postępów i programy stowarzyszeniowe;
- s) włączyć monitorowanie oparte na porozumieniu zainteresowanych stron w proces oceny reform w krajach Partnerstwa Wschodniego oraz, zgodnie z praktyką ustanowioną już na Ukrainie, wprowadzić to jako obowiązek dla rządów krajów Partnerstwa Wschodniego; zagwarantować kontynuację rocznych sprawozdań z realizacji układu stowarzyszeniowego, przedkładanych przez Komisję i ESDZ, w sprawie postępów czynionych przez trzech stowarzyszonych partnerów oraz stosować jednolitą metodologię oceny, zwłaszcza w przypadku analizy reform w tych samych obszarach i sektorach; publikować regularnie, co najmniej dwa razy w roku, sprawozdania na temat stosunków z krajami Partnerstwa Wschodniego, które nie są stowarzyszone; przedstawiać sprawozdania z wdrażania umów handlowych i stowarzyszeniowych między Unią a krajami Partnerstwa Wschodniego, z naciskiem na rozwój społeczny, środowiskowy i gospodarczy w społeczeństwach krajów Partnerstwa Wschodniego, w tym również w kontekście porozumienia paryskiego;
- t) potwierdzić, że silne, niezależne i skuteczne instytucje na szczeblu centralnym i lokalnym są kluczem do demokratycznej rozliczalności, deoligarchizacji oraz walki z korupcją i zawłaszczaniem państwa; dążyć tym samym do potwierdzenia przez kraje Partnerstwa Wschodniego zobowiązania do wprowadzenia kompleksowych reform w sądownictwie i administracji

publicznej, mających na celu zagwarantowanie niezależności, kompetencji oraz opartego na kryteriach merytorycznych mianowania sędziów i urzędników służby cywilnej, a także nadania priorytetowego charakteru walce z korupcją, m.in. poprzez ograniczenie możliwości występowania sytuacji korupcyjogennych dzięki większej przejrzystości, rozliczalności oraz poprzez promowanie właściwych postaw wśród społeczeństwa, wzmocnienie praworządności i promowanie dobrych rządów; potwierdzić, że bez realizacji wymienionych wyżej celów w praktyce niemożliwe będzie doprowadzenie do zrównoważonego wzrostu gospodarczego, intensyfikacji działalności gospodarczej i przyspieszenia rozwoju, ograniczenia liczby obszarów dotkniętych ubóstwem, zwiększenia bezpośrednich inwestycji zagranicznych, zwiększenia zaufania społecznego oraz do stabilności politycznej;

- u) promować wprowadzanie na większą skalę reform prawnych i gospodarczych w oparciu o doświadczenia państw członkowskich UE w ramach projektów partnerskich, zwłaszcza poprzez rozszerzenie programu partnerskiego na samorządy lokalne i regionalne;
- v) rozwijać wysokiej jakości europejską administrację publiczną w stowarzyszonych krajach Partnerstwa Wschodniego poprzez uruchomienie programów pośrednictwa pracy, umożliwiających urzędnikom służby cywilnej z krajów Partnerstwa Wschodniego podjęcie tymczasowej pracy w określonych obszarach odpowiednich służb instytucji UE i państw członkowskich;
- w) wspierać działalność fundacji politycznych mającą na celu promowanie następnego pokolenia przywódców politycznych w krajach Partnerstwa Wschodniego;
- x) uznać inicjatywy rządów krajów stowarzyszonych mające na celu wzmocnienie ich wzajemnej współpracy i wspólnego stanowiska w obrębie Partnerstwa Wschodniego oraz wspierać ich rozszerzenie na różne sektory, w szczególności w dziedzinie energii, transportu, cyfryzacji, cyberbezpieczeństwa, ochrony środowiska, gospodarki morskiej, kontroli granic, współpracy celnej, ułatwień handlowych oraz wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych; podobne podejście powinno być stosowane w odniesieniu do współpracy w różnych kwestiach pomiędzy wszystkimi krajami Partnerstwa Wschodniego;
- y) promować handel międzyregionalny między krajami Partnerstwa Wschodniego, gdyż intensywniejszy handel z wieloma partnerami przyczynia się do poprawy odporności krajów i ich gospodarek; zachęcać do większego zaangażowania krajów Partnerstwa Wschodniego w realizację unijnych strategii makroregionalnych i skutecznego dialogu na temat współpracy międzyregionalnej i transgranicznej w celu wzmocnienia krajowych i regionalnych zdolności partnerów oraz ułatwienia ich rozwoju społecznego i gospodarczego;
- z) wspierać reformy ordynacji wyborczej, aby zagwarantować wolne, uczciwe i przejrzyste wybory odbywające się w duchu zdrowej rywalizacji, a także pełną

zgodność procesów wyborczych, zwłaszcza w kwestii przyjmowania poprawek legislacyjnych do ustaw wyborczych i zasad finansowania partii, ze standardami międzynarodowymi, zaleceniami Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) oraz opiniami Komisji Weneckiej; wezwać kraje partnerstwa wschodniego do nieprześladowania, czy to na drodze sądowej, w sposób fizyczny czy też za pośrednictwem instytucji, podmiotów politycznych niepodzielających opinii obecnego rządu, a także zagwarantowania wolności słowa, stowarzyszania się i zgromadzeń, w tym prawa do pokojowych demonstracji; wyrazić uznanie dla krajów Partnerstwa Wschodniego, które osiągnęły porozumienie w sprawie wdrożenia reform politycznych mających na celu demokratyzację oraz wspierać wzmocnienie ram prawnych dotyczących ordynacji wyborczej w drodze integracyjnego dialogu politycznego;

- aa) zapewnić, że w przypadku zmian w prawie wyborczym kraje Partnerstwa Wschodniego zagwarantują równe szanse reprezentacji wszystkich mniejszości etnicznych i narodowych;
- ab) zapewnić regularne europejskie misje obserwacji wyborów w krajach Partnerstwa Wschodniego w celu wspierania procesu wzmocnienia instytucji, procesów wyborczych i demokratycznej rozliczalności;
- ac) zadbać o to, aby strony trzecie nie ingerowały w procesy polityczne i wyborcze oraz inne procesy demokratyczne krajów Partnerstwa Wschodniego, bez względu na to, czy celem takiej ingerencji jest doprowadzenie do zwycięstwa w wyborach preferowanego kandydata lub partii, czy też osłabienie zaufania do systemu demokratycznego, zwłaszcza za pośrednictwem dezinformacji, nielegalnego finansowania podmiotów politycznych, cyberataków na podmioty polityczne i media lub przy pomocy wszelkich innych nielegalnych działań;
- ad) przyjąć unijny mechanizm sankcji za naruszanie praw człowieka lub unijną ustawę Magnickiego, które będą miały zastosowanie wobec osób lub podmiotów dopuszczających się naruszania praw człowieka lub podstawowych wolności, w szczególności biorących udział w aresztowaniach, porwaniach i pobiciach działaczy społeczeństwa obywatelskiego i opozycji oraz dziennikarzy, brutalnym tłumieniu pokojowych protestów, a także zamieszanych w przypadki korupcji na wysokim szczeblu w krajach Partnerstwa Wschodniego;

Współpraca sektorowa na rzecz wspólnej przestrzeni gospodarczej

- ae) zachęcać do nieustannego i skutecznego wdrażania pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu, aby stopniowo stworzyć warunki do otwarcia jednolitego rynku UE; rozważyć utworzenie specjalnego instrumentu służącego zbliżaniu przepisów, którego celem byłoby udzielenie pomocy krajom stowarzyszonym w harmonizacji ich ustawodawstwa z dorobkiem prawnym UE i wspieranie ich wysiłków zmierzających do jego wdrożenia; uznać, że wdrożenie pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu dało liczne pozytywne rezultaty, ale wciąż pojawiają się pewne problemy, którymi należy się odpowiednio zająć;

- af) zwrócić uwagę na to, jak ważne jest pogłębianie współpracy gospodarczej i integracji rynkowej z krajami Partnerstwa Wschodniego poprzez stopniowe otwieranie jednolitego rynku UE, w tym również pełne wdrożenie pogłębianych i kompleksowych stref wolnego handlu, a także przestrzeganie prawnych, gospodarczych i technicznych uregulowań i norm, jak i poprzez ustanowienie wspólnej przestrzeni gospodarczej;
- ag) dążyć do zbadania i zapewnienia współpracy i stopniowo różnicowanej integracji sektorowej kwalifikujących się i chętnych krajów Partnerstwa Wschodniego w unii energetycznej, Wspólnocie Transportowej i jednolitym rynku cyfrowym; skupić się na telekomunikacji i priorytetowo potraktować kwestię jak najszybszego utworzenia obszaru wolnego od opłat roamingowych między UE a krajami Partnerstwa Wschodniego oraz takiego obszaru obejmującego tylko kraje Partnerstwa; budować usługi oparte na zaufaniu, w tym zdolności cybernetyczne, aby chronić infrastrukturę o krytycznym znaczeniu i dane osobowe, a także doprowadzić do zacieśnienia współpracy w sprawach celnych, w dziedzinie usług bankowych i finansowych, co pomogłoby krajom Partnerstwa Wschodniego w przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i wzmocnieniu nadzoru finansowego, doprowadzając jednocześnie do ewentualnego rozszerzenia jednolitego obszaru płatności w euro (SEPA) na kraje Partnerstwa Wschodniego;
- ah) wprowadzić instrumenty takie jak kontrola prawna i sektorowe plany działania, aby określić gotowość krajów Partnerstwa Wschodniego do przestrzegania dorobku prawnego UE i potwierdzić ich gotowość do zróżnicowanej integracji sektorowej;
- ai) promować rozwój e-usług, zarówno handlowych, jak i publicznych, e-gospodarki oraz szerokiego zakresu możliwości telepracy, aby wzmocnić reagowanie i odporność na wypadek kryzysu, czego doświadczamy obecnie z powodu pandemii
- aj) zapewnić zdecydowane zaangażowanie i wkład krajów Partnerstwa Wschodniego w walkę ze zmianami klimatu, w tym poprzez udział w nowym Europejskim Zielonym Ładzie, jak również zadbanie o to, aby pogłębione i kompleksowe strefy wolnego handlu nie były sprzeczne z celami i inicjatywami dotyczącymi klimatu określonymi w ramach Europejskiego Zielonego Ładu; takie zaangażowanie powinno odbywać się poprzez wsparcie inwestycyjne ze strony UE, w tym Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego, pod warunkiem rzetelnej oceny skutków środowiskowych i wpływu na społeczności lokalne, ze szczególnym uwzględnieniem sektorów, które mogą zostać dotknięte skutkami kryzysu i które będą potrzebowały dodatkowego wsparcia;
- ak) upewnić się, że odpowiednie działania i środki finansowe przeznaczone są na poprawę gospodarowania ściekami stosownie do zdolności absorpcyjnych krajów partnerskich oraz na poprawę bezpieczeństwa energetycznego i wzajemnych połączeń, w szczególności zwrotnego przepływu gazu, wydajności energetycznej i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w krajach Partnerstwa Wschodniego; uznać ważną rolę Azerbejdżanu w

dywersyfikacji dostaw energii do UE, a także sukces Ukrainy w rozdzielaniu elementów działalności w ramach systemu przesyłu gazu, oraz wspierać wysiłki zmierzające do niezależności energetycznej i dywersyfikacji dostaw w innych krajach Partnerstwa Wschodniego; zachęcać kraje Partnerstwa Wschodniego do zakończenia reform w sektorze energetycznym zgodnie z prawem UE, w tym również prawem w dziedzinie polityki środowiskowej i bezpieczeństwa;

- al) zapewniać ciągle wsparcie na rzecz dostosowywania systemu gospodarowania odpadami stałymi w krajach Partnerstwa Wschodniego do standardów UE poprzez ustanowienie celów w zakresie recyklingu oraz systemów recyklingu z myślą o realizacji celów; rozwiązać problem negatywnego wpływu, jaki na środowisko i zdrowie publiczne mają przestarzałe i nielegalne zakłady utylizacji odpadów stałych; określić instrumenty finansowe z myślą o wsparciu finansowania projektów w zakresie gospodarowania odpadami z funduszy unijnych oraz krajowych i lokalnych;
- am) zadbać o to, aby istniejące i nowe instalacje jądrowe w krajach Partnerstwa Wschodniego odpowiadały najwyższym standardom bezpieczeństwa środowiskowego i jądrowego, zgodnie z konwencjami międzynarodowymi; zapewnić, aby niebezpieczne projekty energetyczne, takie jak elektrownia jądrowa w Ostrowcu, nie były częścią europejskiej sieci elektrycznej;
- an) przyjąć kompleksowy plan budowy infrastruktury, w tym przejść granicznych, oraz wspierać realizację priorytetowych projektów określonych w orientacyjnym TEN-T i innych inwestycyjnych planach działania w celu poprawy łączności transportowej, energetycznej i cyfrowej między UE a krajami Partnerstwa Wschodniego, a także pomiędzy samymi krajami Partnerstwa Wschodniego, jak i w celu zagwarantowania zrównoważoności środowiskowej w okresie wdrażania; zachęcać do konwergencji regulacyjnej w sektorze transportu;
- ao) zaapelować do krajów Partnerstwa Wschodniego, we współpracy z Komisją, o pełne wykorzystanie możliwości inwestycyjnego planu działania w zakresie transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T); podkreślić potrzebę lepszego wykorzystania potencjału w zakresie wzajemnych połączeń nad Morzem Czarnym oraz wspierać projekty infrastrukturalne, które mają kluczowe znaczenie dla zwiększenia połączeń z tym regionem i z Azją Środkową; w związku z tym uznać strategiczne położenie geograficzne krajów Partnerstwa Wschodniego jako ogniwa łączącego Unię Europejską, Azję i szersze sąsiedztwo, co może przynieść większą wartość dodaną dla działań UE w zakresie polityki zagranicznej;
- ap) wdrożyć ambitną strategię UE dla Azji Środkowej przy aktywnym zaangażowaniu krajów Partnerstwa Wschodniego jako wiarygodnych partnerów mających bezpośredni dostęp do tego regionu;
- aq) zagwarantować, że w WRF nadal będzie dostępne wsparcie finansowe UE dla projektów infrastrukturalnych i inwestycyjnych krajów Partnerstwa

Wschodniego, co zwiększy ich odporność na zagrożenia cybernetyczne oraz usprawni i zmodernizuje systemy edukacyjne tych krajów; podjąć aktywne środki służące poprawie zdolności absorpcyjnej krajów Partnerstwa Wschodniego; wykorzystać doświadczenia związane z ramami inwestycyjnymi dla Bałkanów Zachodnich w celu przyciągnięcia i koordynacji pomocy finansowej i technicznej oraz zwiększenia skuteczności projektów infrastrukturalnych;

- ar) potraktować priorytetowo konieczność zrównoważonych i wiarygodnych inwestycji w krajach Partnerstwa Wschodniego poprzez opracowanie strategii długoterminowego zaangażowania, koncentrującej się nie tylko na stabilizacji, ale również na demokratyzacji;
- as) rozszerzyć na innych stowarzyszonych partnerów podejście stosowane przez UE w jej wysiłkach na rzecz wsparcia ożywienia ukraińskiej gospodarki, w tym poprzez dostosowaną do potrzeb i elastyczną pomoc i instrumenty makrofinansowe oraz zaangażowanie i koordynację międzynarodowych instytucji finansowych i darczyńców, a także poprzez poprawę warunków dla bezpośrednich inwestycji zagranicznych, przy uwzględnieniu praw socjalnych, pracowniczych i środowiskowych; uczynić z promowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych z UE kluczowego aspektu polityki Partnerstwa Wschodniego oraz opracować plan działania w tym zakresie, aby w dalszej mierze poprawiać warunki dla biznesu i gwarantować pewność prawną;
- at) wspierać większą dywersyfikację i konkurencyjność gospodarek krajów Partnerstwa Wschodniego poprzez większe wsparcie dla MŚP, a także wspierać demonopolizację, deoligarchizację i prywatyzację poprzez wzmocnienie i poszerzenie zakresu, zasięgu geograficznego i adekwatności do potrzeb odbiorców w przypadku takich programów jak EU4Business; w szczególności udzielać MŚP kredytów w walutach lokalnych, opracować nowe inicjatywy mające na celu przyciągnięcie kapitału wysokiego ryzyka do krajów Partnerstwa Wschodniego oraz stale wspierać rozwój sektorów zorientowanych na eksport;
- au) zająć się problemem różnic między obszarami wiejskimi a miejskimi w krajach Partnerstwa Wschodniego poprzez skuteczne zachęty finansowe i techniczne dla mikroprzedsiębiorstw, MŚP, małych gospodarstw rolnych i przedsiębiorstw rodzinnych na obszarach rolnych i podmiejskich, a także poprzez poprawę łączności międzyludzkiej i infrastruktury między miastami a obszarami wiejskimi w celu wspierania spójności społecznej;

Wzmacnianie kapitału ludzkiego

- av) wspierać zwiększoną mobilność siły roboczej zarówno między UE a krajami Partnerstwa Wschodniego, jak i między krajami partnerskimi, ze szczególnym naciskiem na legalność i trwałość procesu, co pozwoli na wymianę umiejętności i doświadczeń oraz uniknięcie drenażu mózgow i lokalnych niedoborów siły roboczej; w związku z tym dokładnie przeanalizować skuteczne wdrożenie systemów bezwizowych z trzema państwami

stowarzyszonymi;

- aw) uwzględnić wyzwania, przed jakimi stoją kraje Partnerstwa Wschodniego z powodu drenażu mózgow oraz stawić czoła tym wyzwaniom poprzez promowanie wysokiej jakości i integracyjnych programów edukacyjnych, kształcenia zawodowego i innych programów szkoleniowych oraz tworzenie możliwości zatrudnienia w celu zapewnienia młodym ludziom i rodzinom w ich lokalnych społecznościach perspektyw społeczno-gospodarczych;
- ax) zająć się skutkami wyludnienia i migracji w krajach Partnerstwa Wschodniego poprzez włączenie ich do Europejskiego programu w zakresie migracji;
- ay) wspierać i opracować plany działania dla poszczególnych krajów w celu zwalczania bezrobocia i zmniejszania skali nierówności społecznej i regionalnej; inwestować w młodzież, wspierać przedsiębiorczość oraz tworzyć nowe programy i zachęty dla młodych specjalistów do powrotu na rynki pracy krajów Partnerstwa Wschodniego;
- az) zachęcać kraje Partnerstwa Wschodniego do realizowania szeroko zakrojonych reform polityki dotyczącej zatrudnienia w celu poprawy warunków pracy i praw pracowników; opracować plan działania w celu zwalczania pracy nierejestrowanej, wspierać tworzenie pełnoprawnych związków zawodowych i wzywać do transpozycji do prawa krajowego i wdrożenia konwencji MOP;
- ba) usunąć niedociągnięcia w realizacji zobowiązań w zakresie polityki społecznej i praw pracowniczych oraz chronić rynek pracy w UE przed dumpingiem socjalnym; kontrolować nie tylko transpozycję odpowiednich dyrektyw i norm UE do prawa krajowego, ale także ich faktyczne wdrożenie: utworzyć wraz z krajami Partnerstwa Wschodniego system monitorowania podstawowych praw pracowniczych z udziałem związków zawodowych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego; wykorzystać wypłatę pomocy makrofinansowej jako dźwignię finansową lub narzędzie służące zmuszeniu krajów Partnerstwa Wschodniego do poprawy warunków pracy;
- bb) wspierać reformy edukacyjne w zainteresowanych krajach Partnerstwa Wschodniego, ponieważ ma to kluczowe znaczenie dla ich przyszłości, w celu zaradzenia problemowi braku kompatybilności między reformą systemów edukacji a zapotrzebowaniem rynku pracy, a także promować m.in. szkolenia zawodowe; uznać znaczenie mobilności transgranicznej dla wzmocnienia kontaktów międzyludzkich oraz rozszerzyć finansowanie i udział krajów Partnerstwa Wschodniego w programach edukacyjnych podnoszących kwalifikacje zawodowe i w wymianach, takich jak Erasmus+ i „Kreatywna Europa”, a także wzmocnić zdolności krajów Partnerstwa Wschodniego do udziału w programie „Horyzont Europa”;
- bc) wzmocnić współpracę akademicką i edukacyjną między UE a krajami Partnerstwa Wschodniego, w tym również współpracę w obrębie Partnerstwa Wschodniego, poprzez: (i) uruchomienie regionalnego programu wspierania ośrodków akademickich i ośrodków doskonałości badawczej w regionie; (ii) utworzenie Uniwersytetu Partnerstwa Wschodniego na Ukrainie; (iii)

tworzenie ukierunkowanych programów Partnerstwa Wschodniego w wyspecjalizowanych szkołach wyższych oraz elektronicznej platformy edukacyjnej dla internetowych kursów szkoleniowych skupiających się na wartościach europejskich i praworządności, dobrym sprawowaniu rządów, administracji publicznej i zwalczaniu korupcji w krajach Partnerstwa Wschodniego; oraz (iv) przygotowanie miejsca wspólnych szkoleń dla urzędników z krajów Partnerstwa Wschodniego, w tym na szczeblu władz lokalnych i regionalnych;

- bd) uruchomić projekt pilotażowy mający na celu utworzenie Centrum Otwartej Nauki i Innowacji Partnerstwa Wschodniego, czyli sieci tematycznych centrów kompetencji ulokowanych w każdym z krajów Partnerstwa Wschodniego w celu zapewnienia wsparcia i usług w zakresie badań i innowacji;
- be) zadbać o to, by wszystkie unijne programy wsparcia obejmowały spójny wymiar równości płci i praw człowieka, uwzględniały grupy znajdujące się w najbardziej niekorzystnej sytuacji i najsłabsze grupy społeczne, w tym mniejszości etniczne i inne, takie jak Romowie, uchodźcy i osoby wewnętrznie przesiedlone z obszarów doświadczających brutalnych konfliktów; nasilić inicjatywy na rzecz wzmocnienia politycznej i społeczno-gospodarczej pozycji tych grup oraz poprawy ich dostępu do edukacji, opieki zdrowotnej i godnych warunków mieszkaniowych;
- bf) zadbać o to, by pomoc i programy UE docierały na szczebel lokalny, w tym do oddalonych części krajów partnerskich, a w szczególności na obszary wiejskie, aby umożliwić mieszkańcom dążenie do pozytywnych zmian w ich społecznościach, zwłaszcza tych, które są bardziej podatne na postsowieckie nastroje i rosyjskie manipulacje;
- bg) stanowczo domagać się niedyskryminowania wszystkich osób LGBTI+, ich ochrony przed dyskryminacją prawną oraz ścigania wszelkich nadużyć, mowy nienawiści i przemocy fizycznej wobec nich; uznać stowarzyszone kraje Partnerstwa Wschodniego, które odpowiednio dostosowały swoje ramy prawne;
- bh) wspierać wolność przekonań, opinii i wypowiedzi oraz prawa do informacji w języku ojczystym wszystkich obywateli; przeciwdziałać mowie nienawiści i dyskryminacji ze względu na pochodzenie etniczne lub język i potępić te zjawiska, podobnie jak fałszywe i wprowadzające w błąd informacje kierowane do mniejszości etnicznych i narodowych;
- bi) zapewnić podstawowe prawo do wolności religii lub przekonań poprzez ochronę i promowanie praw wszystkich grup religijnych obecnych w regionie, w oparciu o koncepcję pełnego i równoprawnego obywatelstwa;
- bj) wzmocnić dialog i współpracę z Kościołami oraz wspólnotami i organizacjami religijnymi w takich dziedzinach jak budowanie pokoju i pojednanie, a tym samym wzmocnić zaufanie do sprawiedliwego i wolnego społeczeństwa oraz samo społeczeństwo, a także edukację, opiekę zdrowotną i podstawową opiekę społeczną;

Bezpieczeństwo, stabilność, integralność terytorialna i rozwiązywanie konfliktów

- bk) przyznać, że dzięki inwestycjom politycznym, kulturalnym i gospodarczym w krajach Partnerstwa Wschodniego UE inwestuje w bezpieczeństwo i stabilność regionu;
- bl) uznać zwiększoną wzajemną zależność między UE a krajami Partnerstwa Wschodniego w zakresie bezpieczeństwa, a także znaczenie bezpieczeństwa, stabilności i pokoju dla przyszłego rozwoju krajów Partnerstwa Wschodniego, biorąc pod uwagę, że w ostatnich latach kraje te były przedmiotem zainteresowania i ambicji państw trzecich, takich jak Chiny, Turcja lub niektóre państwa Zatoki Perskiej, które niekoniecznie podzielają wartości i interesy UE; w związku z tym wzmocnić współpracę UE i Partnerstwa Wschodniego w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony poprzez zwrócenie szczególnej uwagi na pokojowe rozwiązywanie konfliktów regionalnych oraz zapobieganie nowym rodzajom wyzwań, takim jak zagrożenia hybrydowe, ataki cybernetyczne, w tym ingerencje cybernetyczne w wybory, kampanie dezinformacyjne i propagandowe, oraz zapobieganie ingerencji stron trzecich w procesy polityczne, wyborcze i inne procesy demokratyczne; wzmocnić współpracę i wsparcie w odniesieniu do odporności krajów Partnerstwa Wschodniego na korupcję, pranie pieniędzy, terroryzm i ogólnie przestępczość zorganizowaną, a także podkreślić potrzebę wzmocnienia odporności osób, społeczności i instytucji państwowych;
- bm) ponownie podkreślić zaangażowanie UE na rzecz suwerenności, integralności terytorialnej i niezależności politycznej krajów Partnerstwa Wschodniego w granicach uznanych przez społeczność międzynarodową oraz wspierać ich wysiłki na rzecz pełnego egzekwowania tych zasad; podkreślić znaczenie jedności i solidarności państw członkowskich w tym względzie;
- bn) zdecydowanie potępić ciągłe naruszanie podstawowych zasad i norm prawa międzynarodowego w regionie Partnerstwa Wschodniego, a zwłaszcza destabilizację, inwazję, okupację i aneksję terytoriów kilku krajów Partnerstwa Wschodniego przez Federację Rosyjską oraz odmowę przestrzegania decyzji międzynarodowych trybunałów i sądów; ustanowić wśród państw członkowskich UE bardziej skoordynowaną politykę wobec Federacji Rosyjskiej, zwłaszcza pod względem zaangażowania w kwestie dotyczące krajów Partnerstwa Wschodniego;
- bo) wezwać do natychmiastowego wycofania obcych wojsk ze wszystkich okupowanych terytoriów i zakończenia działań wojennych, które niepotrzebnie pochłaniają życie cywilów i żołnierzy oraz hamują jednocześnie rozwój społeczno-gospodarczy, a także umożliwić setkom tysięcy osób wewnętrznie przesiedlonych powrót do ojczyzny;
- bp) rozwijać bardziej aktywną rolę UE, reprezentowanej przez wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, w pokojowym rozwiązywaniu trwających konfliktów i w zapobieganiu wszelkim przyszłym

konfliktom w jej wschodnim sąsiedztwie, przy jednoczesnym uznaniu uzgodnionych formatów i procesów negocjacyjnych, takich jak międzynarodowe rozmowy genewskie, Grupa Mińska OBWE, czwórka normandzka i rozmowy 5+2; wyznaczyć specjalnego wysłannika UE na Krym i do regionu Donbasu;

- bq) kontynuować promowanie środowiska sprzyjającego rozwiązywaniu konfliktów i wspieranie działań promujących zaufanie i kontakty międzyludzkie w społecznościach podzielonych konfliktem; priorytetowo traktować wysiłki na rzecz zwiększenia finansowania na rzecz budowania pokoju, w tym dyplomacji prewencyjnej, a także mechanizmów wczesnego ostrzeżenia i działania;
- br) ponownie potwierdzić poparcie dla wysiłków współprzewodniczących Grupy Mińskiej OBWE na rzecz rozwiązania konfliktu w Górskim Karabachu i podstawowych zasad z 2009 r. z myślą o wypracowaniu rozwiązania w oparciu o normy i zasady prawa międzynarodowego, Kartę Narodów Zjednoczonych i akt końcowy KBWE z Helsinek z 1975 r.; zachęcać wszystkie strony do zintensyfikowania dialogu i powstrzymania się od podżegającej retoryki, która mogłaby jeszcze bardziej zaszkodzić perspektywom osiągnięcia porozumienia;
- bs) podjąć kroki w celu zapewnienia skutecznych działań oraz realizacji całego mandatu następujących istniejących misji UE w regionie objętym Partnerstwem Wschodnim, w tym koordynacji ich działań: misji obserwacyjnej Unii Europejskiej w Gruzji, misji doradczej UE na Ukrainie, misji granicznej UE dla Mołdawii i Ukrainy, jak również misji specjalnego przedstawiciela Unii Europejskiej w regionie Kaukazu Południowego i ds. kryzysu w Gruzji;
- bt) uwzględnić apele rządu ukraińskiego o rozmieszczenie wzmocnionych liczebnie międzynarodowych sił pokojowych wzdłuż granicy między Ukrainą a Rosją oraz w obwodzie ługańskim i donieckim; zaproponować stronom konfliktu, jak tylko pozwoli na to sytuacja i w ramach wypełniania postanowień porozumienia mińskiego, możliwość rozmieszczenia misji WPBiO pod kierownictwem UE, aby wesprzeć je w realizacji takich zadań jak odminowywanie, przygotowanie wyborów samorządowych oraz zapewnienie wolnego dostępu organizacjom świadczącym pomoc humanitarną;
- bu) wspierać wolność żeglugi i zdecydowanie sprzeciwić się blokadzie Morza Azowskiego oraz trwającej, pełzającej aneksji Morza Czarnego przez Federację Rosyjską;
- bv) uznać wyjątkowe doświadczenie i wiedzę ekspercką krajów Partnerstwa Wschodniego; uznać wkład krajów Partnerstwa Wschodniego w misje i operacje w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) oraz w grupy bojowe; kontynuować wspieranie reformy sektora bezpieczeństwa; pogłębić współpracę w zakresie polityki obrony dotyczącej UE, w tym jeżeli chodzi o udział w stałej współpracy strukturalnej po wyjaśnieniu kwestii udziału państw trzecich;
- bw) uznać, że cyberbezpieczeństwo jest jednym z obszarów, w których UE i kraje

Partnerstwa Wschodniego mogą skuteczniej współpracować, a UE może wykorzystać doświadczenia krajów Partnerstwa Wschodniego w zakresie zwalczania zagrożeń hybrydowych lub zagrożeń dla cyberbezpieczeństwa; ustanowić formalny dialog dotyczący kwestii cybernetycznych z udziałem zainteresowanych krajów Partnerstwa Wschodniego i promować platformy współpracy między krajami Partnerstwa Wschodniego w regionie z myślą o skuteczniejszym przeciwdziałaniu zagrożeniom hybrydowym, aby wzmocnić odporność tych państw, zwłaszcza w następstwie zakrojonego na szeroką skalę ataku cybernetycznego Federacji Rosyjskiej na Gruzję w październiku 2019 r.;

- bx) potępić wpływy krajów trzecich mające na celu podważenie porządku demokratycznego krajów Partnerstwa Wschodniego, a także potępić ingerowanie w wybory, rozpowszechnianie dezinformacji i prowadzenie ukierunkowanych kampanii dezinformacyjnych;
- by) wzmocnić współpracę na rzecz budowania społecznej i instytucjonalnej odporności krajów Partnerstwa Wschodniego z większym naciskiem na zwalczanie dezinformacji, propagandy, manipulacji i wrogich działań prowadzonych przez siły zewnętrzne w celu dzielenia i destabilizowania krajów Partnerstwa Wschodniego, a także podważania integralności ich procesów politycznych i ich stosunków z UE; pomóc zainteresowanym krajom Partnerstwa Wschodniego w działaniach prowadzonych na szczeblu UE w celu zwalczania wyżej wymienionych wrogich działań, w tym wspomóc wdrożenie dobrych praktyk i rozwiązań, takich jak plan działania na rzecz zwalczania dezinformacji oraz unijny kodeks postępowania w zakresie zwalczania dezinformacji, a także wykorzystać wiedzę fachową Europejskiego Centrum ds. Zwalczania Zagrożeń Hybrydowych w Helsinkach, Centrum Doskonałości ds. Łączności Strategicznej NATO w Rydze oraz unijnej grupy zadaniowej East StratCom;
- bz) promować zintegrowane zarządzanie granicami i współpracę między UE a krajami stowarzyszonymi oraz rozwijać współpracę w zakresie egzekwowania prawa;
- ca) z zadowoleniem przyjąć dalszą współpracę między UE a krajami Partnerstwa Wschodniego w celu promowania stabilności międzynarodowej i bezpieczeństwa, zgodnie z globalną strategią UE, oraz zaproponować nowe formy dobrowolnej współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, biorąc pod uwagę, że w najbliższej przyszłości ambicją UE będzie stopniowe tworzenie Europejskiej Unii Obrony;
- cb) promować badania i rozwój oraz współpracę przemysłową w zakresie rozwoju uzbrojenia oraz technologii i zdolności wojskowych wśród państw członkowskich UE i krajów Partnerstwa Wschodniego;
- cc) uznać, że wszelki brak obecności UE oraz brak działań wobec krajów Partnerstwa Wschodniego stworzy przestrzeń do działania dla innych podmiotów globalnych; zacieśnić współpracę lub stworzyć forum z podobnie myślącymi demokratycznymi sojusznikami i podmiotami międzynarodowymi,

aby złagodzić negatywne wpływy innych mocarstw w regionie Partnerstwa Wschodniego i przeciwdziałać tym wpływom;

Władze lokalne i regionalne oraz społeczeństwo obywatelskie

- cd) uznać wkład podmiotów i organizacji społeczeństwa obywatelskiego objętych Partnerstwem Wschodnim w procesy demokratyzacji i reform w ich krajach oraz w całym regionie Partnerstwa Wschodniego, a także wezwać rządy krajów Partnerstwa Wschodniego do większej otwartości na te podmioty i organizacje oraz do większego zaangażowania na ich rzecz, a w szczególności do bardziej konstruktywnego i skutecznego zaangażowania w procesy decyzyjne;
- ce) kontynuować szeroko zakrojony dialog z podmiotami społeczeństwa obywatelskiego w krajach Partnerstwa Wschodniego i zwiększać wsparcie UE dla działań organizacji społeczeństwa obywatelskiego o orientacji demokratycznej poprzez wspieranie ich działalności i bezpieczeństwa oraz chronienie ich środowiska pracy;
- cf) zintensyfikować wysiłki UE mające wzmocnić jej zaangażowanie i wsparcie na rzecz inicjatyw oddolnych na poziomie regionalnym i wiejskim w celu rozwijania zdolności organizacyjnych i kontrolnych społeczeństwa obywatelskiego przy jednoczesnym rozwijaniu lokalnych praktyk demokratycznych;
- cg) wzmocnić zdolności społeczeństwa obywatelskiego w krajach Partnerstwa Wschodniego do pełnienia roli strażnika reform i egzekwowania odpowiedzialności odpowiednich instytucji państwowych poprzez ograniczanie biurokracji i zapewnienie mu możliwości udziału w spotkaniach trójstronnych, w tym we wszystkich rundach dialogu na temat praw człowieka i w posiedzeniach Rady Stowarzyszenia i Współpracy;
- ch) wspierać współpracę między społeczeństwami obywatelskimi krajów Partnerstwa Wschodniego poprzez utworzenie regionalnego centrum w celu zwiększenia kompetencji, wymiany najlepszych praktyk i metod pracy, w ramach nowego projektu Uniwersytetu Partnerstwa Wschodniego na Ukrainie;
- ci) w dalszym ciągu zapewniać strukturalne wsparcie finansowe i pomoc w budowaniu potencjału organizacjom wspierającym niezależne podmioty społeczeństwa obywatelskiego działające na rzecz demokracji; nalegać, aby UE, państwa członkowskie i niezależne programy wspierające demokrację, prawa człowieka i praworządność, w tym Europejski Fundusz na rzecz Demokracji, nadal działały swobodnie, bez prześladowań i ograniczeń ze strony wymiaru sprawiedliwości; podjąć wszelkie możliwe środki, aby zapobiec wypieraniu niezależnych organizacji pozarządowych poprzez nakładanie ograniczeń sądowych i barier finansowych, selektywne stosowanie przepisów prawnych lub zwiększoną obecność organizacji pozarządowych powołanych przez rząd;
- cj) rozpowszechniać wiedzę o atakach na działaczy społeczeństwa obywatelskiego

w krajach Partnerstwa Wschodniego, dokonywanych przez siły skrajnej prawicy, ale także przez władze państwowe, co podważa wartości UE, międzynarodowe standardy praw człowieka i wspólne zobowiązania wynikające z europejskiej konwencji praw człowieka;

- ck) nasilić wsparcie i inicjatywy UE w celu wzmocnienia władz lokalnych i umożliwienia im i ich stowarzyszeniom wdrażania krajowych reform na szczeblu lokalnym; wzmocnić rolę władz lokalnych w kształtowaniu polityki i podejmowaniu decyzji oraz wspierać regularną wymianę informacji między władzami centralnymi i lokalnymi na temat programów reform przy aktywnym i inkluzywnym udziale społeczeństwa obywatelskiego i innych odpowiednich podmiotów;
- cl) opracować krajowe plany działania i wskaźniki dotyczące zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w oparciu o przykłady podobnego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego;
- cm) zwiększyć zaangażowanie Konferencji Władz Lokalnych i Regionalnych Partnerstwa Wschodniego (CORLEAP) w formułowanie i kształtowanie polityki Partnerstwa Wschodniego oraz zwiększyć zdolność Konferencji do wspierania władz lokalnych i regionalnych w zakresie merytorycznych działań; opracować we współpracy z CORLEAP i Europejskim Komitetem Regionów program budowania potencjału w zakresie sprawowania rządów na szczeblu lokalnym i regionalnym w krajach Partnerstwa Wschodniego, który przewidywałby systematyczne działania na rzecz wzmocnienia roli władz lokalnych i regionalnych;
- cn) zachęcać obywateli krajów Partnerstwa Wschodniego do znaczącego udziału w projektach finansowanych przez UE oraz do przejęcia odpowiedzialności za nie, przy zastosowaniu oddolnego podejścia opartego na wartościach i standardach UE;

Lepsze media, komunikacja i zarządzanie polityką

- co) uświadomić sobie, że w następstwie fali dezinformacji, na którą narażone są kraje Partnerstwa Wschodniego, wysiłki, inwestycje i osiągnięcia ostatniej dekady związane z tym partnerstwem mogą zostać zniweczone, jeżeli nie zostaną przeprowadzone odpowiednie kampanie komunikacyjne i informacyjne; w związku z tym zintensyfikować wysiłki na rzecz komunikacji strategicznej oraz, w ramach otwartego dialogu z obywatelami, zwiększyć widoczność wsparcia udzielanego przez UE w krajach Partnerstwa Wschodniego, zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym; w tym celu dotrzeć do osób mieszkających w małych społecznościach i na obszarach wiejskich, do liderów biznesu i społeczności lokalnych, diaspor i mniejszości narodowych, tym samym wykraczając poza społeczności opowiadające się już za UE;
- cp) przeciwdziałać antyunijnej dezinformacji i propagandzie poprzez zwiększenie odporności UE i obywateli krajów Partnerstwa Wschodniego na działania informacyjne i szerzenie wiedzy na temat Partnerstwa Wschodniego oraz

oferowanych przez nie możliwości i płynących z niego korzyści, zwłaszcza korzyści wynikających z bliskiej współpracy politycznej i gospodarczej między UE a krajami Partnerstwa Wschodniego, a także z procesu wdrażania układu o stowarzyszeniu oraz pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu, przynoszącego wzrost gospodarczy i intensywniejszą wymianę handlową;

- cq) skuteczniej wykorzystywać istniejące struktury UE, takie jak grupa zadaniowa ESDZ East StratCom, do wykrywania i reagowania na kampanie dezinformacyjne i propagandowe mające na celu podważanie stosunków UE z krajami Partnerstwa Wschodniego i ich celów;
- cr) wzmocnić delegatury UE w krajach Partnerstwa Wschodniego i umożliwić im wspierania krajów Partnerstwa Wschodniego w realizacji reform, a także skuteczniejsze informowanie o tym, w jaki sposób UE pomaga obywatelom w tych krajach; rozwijać bardziej horyzontalne powiązania i wspierać współpracę między delegaturami UE, zachęcać do regularnej wymiany informacji, wiedzy fachowej i innych skutecznych metod pracy;
- cs) zadbać o to, by biura łącznikowe UE w państwach członkowskich zaangażowały się w większym stopniu w podkreślanie znaczenia krajów Partnerstwa Wschodniego w budowaniu Europy;
- ct) poprawić wymianę informacji między instytucjami UE, a zwłaszcza Komisją i ESDZ, oraz zachować pamięć instytucjonalną, w szczególności w zakresie udzielanego wsparcia i realizowanych projektów pomocy technicznej, w celu wykorzystania ich wyników przy uruchamianiu nowych projektów i programów;
- cu) wykorzystać program „Młodzi ambasadorzy” i stypendia dla społeczeństwa obywatelskiego w ramach Partnerstwa Wschodniego do stworzenia aktywnej sieci absolwentów w oparciu o istniejące skuteczne modele;
- cv) promować wolne media i wolność słowa jako podstawową zasadę, a tym samym wspierać demokratyczny, niezależny, pluralistyczny i zrównoważony krajobraz medialny w krajach Partnerstwa Wschodniego, który zapewnia ochronę lokalnych dziennikarzy, osób prowadzących działalność opiniotwórczą i dysydentów przed nękaniami i zastraszaniem, zapewnia niedyskryminujący dostęp do informacji online i offline oraz znaczący udział obywateli, a także chroni i gwarantuje prawa człowieka i prawa obywatelskie;
- cw) zwiększyć wsparcie na rzecz zwalczania na szczeblu lokalnym fałszywych informacji, na rzecz przeciwdziałania wojnie hybrydowej w zakresie komunikacji i degradacji programów medialnych, co może osłabić walkę z korupcją i rozpowszechnianiem fałszywych informacji w celu uzyskania korzyści gospodarczych lub politycznych; utrzymać rozwój działań mających na celu zapewnienie pełnej przejrzystości w zakresie własności mediów; stale wspierać i monitorować lokalną oficjalną agencję regulacyjną w każdym kraju Partnerstwa Wschodniego;

- cx) wspierać realizację programów i reform w zakresie umiejętności korzystania z mediów i informacji w celu odzwierciedlenia obecnej epoki cyfrowej;
 - cy) promować nadawanie europejskich produkcji medialnych w krajach Partnerstwa Wschodniego oraz produkcji medialnych tych krajów w UE w celu zlikwidowania różnic wynikających z historii i rozpowszechniania fałszywych informacji w ostatnich dziesięcioleciach; wspierać lokalne media w dostępie do europejskich programów i inicjatyw medialnych na rzecz ścisłej współpracy między mediami z UE i krajów Partnerstwa Wschodniego;
 - cz) potępić wykorzystywanie przez władze środków podejmowanych w kontekście zwalczania koronawirusa do dławienia opozycji politycznej, społeczeństwa obywatelskiego i mediów poprzez ograniczanie przysługujących im praw;
 - da) wzmocnić i, w miarę możliwości, zintensyfikować wspólne wysiłki UE i krajów Partnerstwa Wschodniego na rzecz nawiązania bezpośrednich kontaktów osobistych i wymiany międzyludzkiej, aby stworzyć pozytywny wzajemny wizerunek wśród ludności i wykorzystać proeuropejską postawę obywateli krajów Partnerstwa Wschodniego;
 - db) promować integracyjne i partycypacyjne platformy dialogu i współpracy skupiające zainteresowane strony z różnych sektorów i sfer, w tym decydentów politycznych, podmioty gospodarcze, środowiska akademickie, społeczeństwo obywatelskie, a także Kościoły, wspólnoty religijne i obywateli o mniejszych szansach, w celu przeciwdziałania polaryzacji i tendencjom ekstremistycznym w polityce i społeczeństwie, a także wpływowi kampanii dezinformacyjnych i propagandowych;
2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszego zalecenia Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa.

PISMO KOMISJI HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO

David McALLISTER
Komisja Spraw Zagranicznych
Przewodniczący

Przedmiot: Opinia komisji INTA w sprawie sprawozdania komisji AFET dotyczącego Partnerstwa Wschodniego

Szanowny Panie!

Zwracam się do Pana jako sprawozdawcy komisji opiniodawczej INTA przygotowującej opinię na temat sprawozdania komisji AFET dotyczącego zaleceń Parlamentu Europejskiego dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie Partnerstwa Wschodniego przed szczytem w czerwcu 2020 r.

Komisja INTA miała poddać opinię pod głosowanie w marcu, ale w ramach wyjątkowych okoliczności związanych z COVID-19 odwołano zaplanowane wcześniej posiedzenia zwyczajne. Zgodnie z dostępnymi obecnie informacjami komisja INTA może nie być w stanie przeprowadzić głosowania w sprawie formalnej opinii przed planowanym przyjęciem sprawozdania przez komisję AFET.

Z uwagi na bardzo ograniczone możliwości posiedzeń, a także prerogatywy polityczne komisji AFET w zakresie zapewnienia terminowego wkładu Parlamentu w przygotowania do szczytu koordynatorzy komisji INTA uzgodnili na posiedzeniu w dniu 1 kwietnia, że w drodze wyjątku zgodzą się na przedstawienie stanowiska komisji INTA w formie poprawek kompromisowych (uzgodnionych przez grupy) przekazanych komisji AFET w formie pisma, pod warunkiem że takie pismo będzie zasadniczo traktowane jako opinia i należycie uwzględnione.

W związku z tym zwracam się z prośbą o przekazanie niniejszego pisma sprawozdawcy i rozważenie załączonych poprawek jako wkładu komisji INTA do sprawozdania komisji AFET w sprawie Partnerstwa Wschodniego. W obecnych wyjątkowych okolicznościach mam nadzieję, że niniejsze pismo zostanie należycie uwzględnione przez Pana komisję w trakcie procedury głosowania.

Z poważaniem

Markéta GREGOROVÁ

DW: Bernd LANGE, przewodniczący komisji INTA
Petras AUŠTREVICIUS, sprawozdawca komisji AFET

Załącznik: Stanowisko komisji INTA w formie pisma

Zalecenie dla Rady, Komisji i wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie Partnerstwa Wschodniego przed szczytem w czerwcu 2020 r.

**Stanowisko komisji INTA w formie pisma
(sprawozdawczyni komisji INTA: Markéta Gregorová)**

1. podkreśla, że Partnerstwo Wschodnie (PW) jest ważnym elementem polityki sąsiedztwa UE i ma na celu osiągnięcie politycznego stowarzyszenia, zapewnienie dalszej integracji gospodarczej, dążenie do dobrobytu i stworzenie platformy na potrzeby wspólnych wyzwań, w tym w zakresie zrównoważonego rozwoju;
2. przypomina, że Parlament dąży do wzmocnienia integracji społecznej i gospodarczej krajów PW oraz że wspólnym celem pozostaje rozwój gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu; w związku z tym uważa za istotne, by w tym celu stworzyć i wykorzystać dodatkowe możliwości rynkowe, takie jak dostęp do usług, zwiększona gospodarka cyfrowa i łączność, zwłaszcza w odniesieniu do zamówień publicznych, energii i infrastruktury transportowej; podkreśla, że projekty w sektorze energetycznym, w szczególności projekty, w które zaangażowane są EBI, EBOR i inne publiczne instytucje finansowe, powinny spełniać cele klimatyczne i być dostosowane do prawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska, w szczególności w odniesieniu do ochrony różnorodności biologicznej i obszarów chronionych w ramach konsultacji w sprawie projektów mających wpływ na obszary chronione, również z uwzględnieniem opinii społeczności lokalnych; podkreśla potrzebę nadania wysokiego priorytetu regionowi Partnerstwa Wschodniego w ramach unijnej strategii na rzecz łączności i w związku z tym zwraca uwagę na znaczenie wspierania wzrostu w sektorze ICT i znaczenie doskonałej infrastruktury; wzywa kraje PW i Unię, aby współpracowały w zakresie finansowania niezbędnych reform, które mogą przyczynić się do dalszego pogłębienia wzajemnych stosunków dwustronnych i wielostronnych;
3. zauważa, że zjawiska występujące w krajach Partnerstwa Wschodniego, takie jak wysoki poziom korupcji, oszustwa bankowe, wpływ oligarchów, gospodarka nieformalna i złe zarządzanie, budzą niepokój; wzywa kraje PW do poprawy praworządności, wyeliminowania wspomnianych problemów oraz zwalczania nielegalnego handlu; zachęca do prowadzenia polityki europejskiej na rzecz wspierania krajów PW w poprawie jakości sprawowania rządów i w modernizacji ich społeczeństw; wzywa kraje PW, aby zagwarantowały pełne poszanowanie praw człowieka i demokracji; podkreśla, że kontynuacja reform sądownictwa, ograniczenie poziomu korupcji, stosowanie norm UE, zapewnienie konkurencji i poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej mają kluczowe znaczenie, aby zapewnić większą pewność i bezpieczeństwo zainteresowanym podmiotom gospodarczym, w tym inwestorom, a tym samym zwiększyć inwestycje i lepiej wykorzystywać pełen potencjał rozwoju gospodarczego; zwraca uwagę, że układy o stowarzyszeniu oraz pogłębione i kompleksowe umowy o wolnym handlu z Gruzją, Mołdawią i Ukrainą oraz

kompleksowa i wzmocniona umowa o partnerstwie z Armenią pełnią funkcję planów działania na rzecz reform;

4. podkreśla znaczenie pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu (DCFTA), kompleksowych umów o partnerstwie gospodarczym oraz umów o partnerstwie i współpracy między krajami PW a UE, a także znaczenie pełnego wdrożenia tych stref i umów; wzywa UE, aby ściśle monitorowała i wspierała ich wdrażanie poprzez skoordynowaną pomoc, propagowała zrównoważony rozwój i realizację celów zrównoważonego rozwoju Narodów Zjednoczonych do 2030 r., w tym rozwój gospodarczy, oraz wspierała reformy gospodarcze i istotne reformy sektora bankowego i finansowego mające na celu zwalczanie prania pieniędzy i uchylania się od opodatkowania; apeluje do UE o zadbanie o to, aby DCFTA nie były sprzeczne z celami i inicjatywami dotyczącymi klimatu określonymi w ramach Europejskiego Zielonego Ładu; przypomina, że DCFTA muszą zawsze zawierać solidne, wiążące i możliwe do wyegzekwowania rozdziały dotyczące zrównoważonego rozwoju, w pełni zgodne z międzynarodowymi zobowiązaniami, w szczególności z porozumieniem paryskim, a także z zasadami WTO; podkreśla, że Unia musi wspierać kraje PW, aby pomóc im w osiągnięciu tych celów; oczekuje, że pogłębienie stosunków handlowych z UE w oparciu o DCFTA i zwiększenie przepływów handlowych w krótkiej perspektywie przyczyni się do uniknięcia nagłego spowolnienia gospodarczego w krajach PW i może przynieść korzystne skutki długoterminowe;
5. wzywa Komisję Europejską do dalszego wspierania reform w krajach Partnerstwa Wschodniego poprzez udzielanie dalszej pomocy technicznej i finansowej w celu poprawy ram inwestycji zewnętrznych, w szczególności w obszarach przewidywalności, pewności i ochrony inwestorów, a także w celu przyczynienia się do zrównoważonych długoterminowych inwestycji w ramach Partnerstwa Wschodniego; w związku z tym podkreśla znaczenie dywersyfikacji gospodarczej i wspierania korzystnego otoczenia biznesowego dla MŚP w celu rozwijania zdolności regionu do wprowadzania dalszych innowacji w różnych sektorach gospodarki; wzywa Komisję, aby zbadała możliwości pogłębionej współpracy sektorowej w dziedzinie edukacji, badań naukowych i innowacji, w sektorze ICT oraz w dziedzinie cyfryzacji i technologii ekologicznych, aby dzielić się wiedzą i najlepszymi praktykami; podkreśla znaczenie ukierunkowanych programów na rzecz młodzieży w regionie Partnerstwa Wschodniego w celu poprawy sytuacji młodych ludzi na rynku pracy, tworzenia godnych miejsc pracy oraz wspierania mobilności i cyklicznej migracji;
6. wzywa Komisję do jak najszybszego przedstawienia sprawozdania z wdrażania umów handlowych i stowarzyszeniowych między Unią a krajami PW, z naciskiem na rozwój społeczny, środowiskowy i gospodarczy w społeczeństwach krajów PW, w tym również w kontekście porozumienia paryskiego; apeluje do Komisji Europejskiej o rozszerzenie współpracy z naszymi partnerami wschodnimi w celu wzmocnienia roli społeczeństwa obywatelskiego w kontrolowaniu umów i stosunków handlowych.

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU
PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ**

Data przyjęcia	19.5.2020
Wynik głosowania końcowego	+ : 54 - : 12 0 : 4
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Lars Patrick Berg, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Karol Karski, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Diana Riba i Giner, Jérôme Rivière, María Soraya Rodríguez Ramos, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Sergei Stanishev, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Attila Ara-Kovács, Nicolas Bay, Markéta Gregorová, Andrzej Halicki, Marisa Matias, Mounir Satouri

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

54	+
ECR	Anna Fotyga, Karol Karski, Jacek Saryusz-Wolski, Hermann Tertsch, Witold Jan Waszczykowski
NI	Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko, Andrzej Halicki
RENEW	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Sven Mikser, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Attila Ara-Kovács
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Diana Riba i Giner, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Markéta Gregorová, Mounir Satouri

12	-
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Thierry Mariani, Jérôme Rivière, Harald Vilimsky, Nicolas Bay
GUE	Giorgos Georgiou, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz, Marisa Matias
NI	Kostas Papadakis
S&D	Dietmar Köster

4	0
ECR	Charlie Weimers
ID	Lars Patrick Berg
NI	Fabio Massimo Castaldo
S&D	Sergei Stanishev

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się